

Obsah

Předmluva	XI		
1. Obecné základy stavby lidského těla	1		
<i>(Miloslava Elišková)</i>			
1.1. Obecná stavba tkání.....	1		
1.2. Epitely.....	2		
1.3. Pojiva.....	2		
1.3.1. Vazivo.....	2		
			Vazivo a obranná schopnost organismu..... 3
1.3.2. Chrupavka – cartilago.....	3		
1.3.3. Kost – os.....	4		
			Cévní a nervové zásobení kosti..... 5
			Spojení kostí..... 5
1.4. Svalová tkáň.....	6		
1.5. Nervová tkáň.....	7		
1.6. Anatomické názvosloví.....	7		
			Roviny a směry těla..... 8
			■ Roviny..... 8
			■ Směry..... 8
			■ Přídavné směry na končetinách..... 9
2. Kostra lidského těla	11		
<i>(Miloslava Elišková)</i>			
2.1. Lebka – cranium.....	11		
			Lebka novorozence..... 18
2.2. Kostra trupu.....	19		
			Obratle – vertebrae..... 20
			Kost křížová – os sacrum..... 22
			Spojení na páteři..... 22
			■ Meziobratlové ploténky – disci intervertebrales..... 22
			■ Vazy – ligamenta..... 22
			■ Meziobratlové klouby – articulationes intervertebrales..... 22
			Funkční anatomie páteře..... 23
			Kosti hrudního koše..... 24
			■ Kost hrudní – sternum..... 24
			■ Žebra – costae..... 25
2.3. Kosti horní končetiny.....	25		
			Kost klíční – clavícula..... 25
			Lopatka – scapula..... 25
			Kost pažní – humerus..... 26
			Kost vřetenní – radius..... 27
			Kost loketní – ulna..... 27
			Kosti ruky – ossa manus..... 27
2.4. Kosti dolní končetiny.....	28		
			2.4.1. Pletenec dolní končetiny..... 28
			■ Kost pánevní – os coxae..... 28
			■ Kost kyčelní – os ilium..... 28
			■ Kost sedací – os ischii..... 28
			■ Kost stydká – os pubis..... 29
			2.4.2. Kosti volné dolní končetiny..... 29
			Kost stehenní – femur..... 29
			Češka – patella..... 30
			Kosti bérce – ossa cruris..... 30
			Kostra nohy – ossa pedis..... 31
			■ Kosti zánártní – ossa tarsi..... 31
			■ Kosti nártní – ossa metatarsi..... 31
			■ Kosti prstů nohy – phalanges digitorum pedis..... 31
3. Spojení kostí	33		
<i>(Miloslava Elišková)</i>			
3.1. Obecná artrologie.....	33		
			Pomocná zařízení kloubů..... 33
			Cévní a nervové zásobení kloubů..... 34
			Typy kloubů..... 34
			Pohyby v kloubech..... 34
3.2. Kloubní spojení kostí horní končetiny.....	35		
			3.2.1. Kloub sternoklavikulární – articulatio sternoclavicularis..... 35
			3.2.2. Kloub akromioklavikulární – articulatio acromioclavicularis..... 35
			3.2.3. Kloub ramenní – articulatio humeri..... 35
			3.2.4. Kloub loketní – articulatio cubiti..... 36
			Membrana interossea antebrachii..... 37
			3.2.5. Dálší radioulnární kloub – articulatio radioulnaris distalis..... 37
			Kinetika radioulnárních kloubů..... 37
			3.2.6. Klouby ruky – articulationes manus..... 37
			Kinetika kloubů..... 38
			Retinaculum musculorum flexorum (retinaculum flexorum) a karpální tunel..... 38
3.3. Kloubní spojení dolní končetiny.....	38		
			3.3.1. Spojení na pánvi..... 39
			3.3.1.1. Kloub křížokyčelní – articulatio sacroiliaca..... 39
			3.3.1.2. Spousta stydká – symphysis pubica..... 39
			3.3.1.3. Vazivové spojení pánve..... 39
			3.3.1.4. Roviny a rozměry pánevní..... 39
			3.3.2. Kloubní spojení volné dolní končetiny..... 41
			3.3.2.1. Kloub kyčelní – articulatio coxae..... 41
			3.3.2.2. Kloub kolenní – articulatio genus..... 41

3.3.2.3.	Articulatio tibiofibularis.....	42	System spinotransverzální.....	60
3.3.2.4.	Syndesmosis tibiofibularis.....	42	System sakrospinální.....	61
3.3.2.5.	Klouby nohy – articulationes pedis.....	43	System spinospinální.....	62
	Kinetika kloubů.....	43	System transverzospinální.....	62
3.4.	Chůze (Ondřej Naňka).....	44	Krátké svaly zádové.....	62
			Hluboké šijové svaly.....	62
4.	Soustava svalová.....	45	Fascie zad – fasciae dorsi.....	62
	(Miloslava Elišková)		4.4.5. Svaly pánevního dna a hráze – diaphragma	
4.1.	Obecná myologie.....	45	pelvis et m. perinei.....	63
	Stavba svalu.....	45	4.5. Svaly horní končetiny – musculi membri	
	Složení svalu.....	45	superioris.....	63
	Zevní tvar svalu.....	46	4.5.1. Svaly ramene a lopatky – musculi humeri.....	63
	Svalová mechanika.....	46	4.5.2. Svaly paže – musculi brachii.....	63
	Funkce svalů.....	46	Ventrální skupina svalů paže.....	64
	Svalový metabolismus.....	46	Dorzální skupina svalů paže.....	65
	Inervace svalů.....	47	4.5.3. Svaly předloktí – musculi antebrachii.....	65
	Cévní zásobení svalů.....	47	Ventrální skupina svalů předloktí.....	66
	Svalová povázka – fascia.....	47	Dorzální skupina svalů předloktí.....	68
	Tíhové vāčky – bursae synoviales.....	47	Radiální skupina svalů předloktí.....	68
	Šlachové pochvy – vaginae tendinum.....	47	4.5.4. Svaly ruky – musculi manus.....	70
	Musculi articulares.....	48	Svaly thenaru.....	70
4.2.	Svaly a fascie hlavy – musculi et fasciae		Svaly hypothenaru.....	71
	capitis.....	48	Svaly středního prostoru.....	71
4.2.1.	Mimické svaly – musculi faciei.....	48	4.5.5. Fascie a šlachové pochvy horní končetiny.....	72
	mimické svaly skalpu.....	48	4.6. Svaly a fascie dolní končetiny – musculi	
	Mimické svaly obličeje.....	48	et fasciae membri inferioris.....	72
4.2.2.	Svaly žvýkáci – musculi masticatorii.....	50	4.6.1. Svaly kyčelního kloubu – musculi coxae.....	72
4.2.3.	Fascie hlavy – fasciae capitis.....	50	Svaly na ventrální straně kyčelního kloubu.....	72
4.3.	Svaly krku – musculi colli.....	51	Svaly na dorzální straně kyčelního kloubu.....	73
4.3.1.	Povrchové svaly krku.....	51	4.6.2. Svaly stehna – musculi femoris.....	74
	Platysma.....	51	Ventrální skupina svalů stehna.....	74
	M. sternocleidomastoideus.....	51	Dorzální skupina svalů stehna.....	76
4.3.2.	Svaly jazyky.....	52	Mediální skupina svalů stehna.....	76
	Svaly suprahyooidní – mm. suprahyoidei.....	52	4.6.3. Svaly bérce – musculi cruris.....	78
	Svaly infrahyoidní – mm. infrahyoidei.....	52	Ventrální skupina svalů bérce.....	78
4.3.3.	Hluboké krční svaly.....	52	Dorzální skupina svalů bérce.....	79
	Musculi scaleni.....	52	Laterální skupina svalů bérce.....	81
	Prevertebrální svaly.....	52	4.6.4. Svaly nohy – musculi pedis.....	81
4.3.4.	Fascie krku – fasciae colli.....	52	4.6.4.1. Svaly hřbetu nohy.....	81
4.4.	Svaly a fascie trupu – musculi et fasciae		4.6.4.2. Svaly planty.....	81
	trunci.....	52	Svaly palce.....	82
4.4.1.	Svaly a fascie hrudníku – musculi et fasciae		Svaly malíku.....	82
	thoracis.....	52	Svaly středního prostoru a plantární	
	Svaly thorakohumerální.....	52	aponeuróza.....	82
	Vlastní svaly hrudníku.....	54	4.6.5. Osteofasciální prostory a fascie dolní	
	Bránice – diaphragma.....	54	končetiny.....	83
	Fascie hrudních svalů.....	55	4.6.6. Klenba nožní.....	84
4.4.2.	Svaly a fascie břicha – musculi et fasciae		5. Obecná angiologie.....	85
	abdominis.....	55	(Miloslava Elišková)	
	Ventrální skupina.....	55	5.1. Krev – sanguis.....	85
	Laterální skupina.....	55	5.2. Tepny – arteriae.....	85
	Dorzální skupina.....	55	5.3. Vlāsečnice – vasa capillaria.....	87
	Fascie břišní stěny – fasciae abdominis.....	56	5.4. Žily – venae.....	87
4.4.3.	Tříselný kanál – canalis inguinalis.....	56	6. Srdce.....	89
4.4.4.	Svaly a fascie zad – musculi et fasciae dorsi.....	56	(Miloslava Elišková)	
4.4.4.1.	Svaly heterochtonní.....	58	6.1. Makroskopický popis.....	91
	M. trapezius.....	58	6.1.1. Dutiny srdeční.....	91
	Svaly spinohumerální.....	59	6.1.1.1. Pravá pedsíň – atrium dextrum.....	91
	Svaly spinokostální.....	59		
4.4.4.2.	Hluboké svaly zádové – svaly autochtonní.....	60		

6.1.1.2.	Pravá komora – ventriculus dexter	93
6.1.1.3.	Levá předsíň – atrium sinistrum	93
6.1.1.4.	Levá komora – ventriculus sinister	93
6.1.1.5.	Mezikomorová přepážka – septum interventriculare	93
6.1.2.	Srdeční chlopně	93
6.1.2.1.	Cípaté chlopně – valvae atrioventriculares	94
6.1.2.2.	Poloměsíčitě chlopně – valvae semilunares	94
6.2.	Stavba srdeční stěny	95
6.2.1.	Endokard – endocardium	95
6.2.2.	Svalovina srdeční, myokard – myocardium	95
	Svalovina předsíň	95
	Svalovina komor	96
6.2.3.	Srdeční skelet	96
6.2.4.	Převodní systém srdeční – systema conducens cordis	96
6.2.5.	Epikard – epicardium	98
6.2.6.	Osrdečník, perikard – pericardium	98
6.3.	Cévní zásobení a inervace srdce	99
6.3.1.	Srdeční tepny, koronární tepny – arteriae coronariae	99
	Arteria coronaria dextra	99
	Arteria coronaria sinistra	99
	Oblasti srdce zásobované pravou a levou koronární tepnou	100
	Variace koronárních tepen	100
6.3.2.	Srdeční žíly – venae cordis	101
	Žíly ústící do sinus coronarius	101
	Venae cordis anteriores	101
	Venae cordis minimae	101
6.3.3.	Lymfatické cévy srdce	102
6.3.4.	Inervace srdce	102
6.4.	Endokrinní činnost srdce	102
6.5.	Poloha srdce	102
6.6.	Srdeční cyklus	104
7.	Tepenný systém	105
	<i>(Miloslava Elišková)</i>	
7.1.	Tepny hlavy a krku	105
	Truncus brachiocephalicus	105
	Arteria carotis communis	105
	■ Arteria carotis externa	105
	■ Arteria carotis interna	107
	Arteria subclavia	108
	■ Arteria vertebralis	108
	■ Arteria thoracica interna	109
	■ Truncus thyrocervicalis	109
7.2.	Tepny horní končetiny	109
	Arteria axillaris	109
	Arteria brachialis	109
	■ Arteria ulnaris	109
	■ Arteria radialis	109
7.3.	Tepny hrudníku	111
	Hrudní aorta – aorta thoracica	111
	■ Parietální větve	111
	■ Viscerální větve	111
7.4.	Tepny břicha	111
	Břišní aorta – aorta abdominalis	111
	■ Parietální větve	112
	■ Párové větve viscerální	112

	■ Nepárové viscerální větve aorty	113
7.5.	Tepny pánve	114
	Arteria iliaca communis	114
	■ Arteria iliaca interna	115
	■ Arteria iliaca externa	116
7.6.	Tepny dolní končetiny	116
	Arteria femoralis	116
	Arteria poplitea	117
	■ Arteria tibialis anterior	117
	■ Arteria tibialis posterior	118
8.	Žilní systém	119
	<i>(Miloslava Elišková)</i>	
8.1.	Žíly hlavy a krku	119
	Horní dutá žíla – vena cava superior	119
	Vena brachiocephalica	119
	Vena jugularis interna	119
	Vena subclavia	119
	Vena axillaris	120
8.2.	Žíly horní končetiny	121
	Povrchové žíly horní končetiny	121
	Hluboké žíly horní končetiny	122
8.3.	Žíly hrudníku a břicha	122
	Vena azygos a vena hemiazygos	122
	Žíly páteře – plexus venosus vertebralis externus et internus	123
	Dolní dutá žíla – vena cava inferior	123
	Kavokavální anastomózy	124
8.4.	Žíly pánve	124
	Vena iliaca communis	124
	Vena iliaca interna	125
	Vena iliaca externa	125
8.5.	Povrchové žíly přední strany těla	125
8.6.	Žíly dolní končetiny	125
	Povrchové žíly dolní končetiny	126
	Hluboké žíly končetiny	127
8.7.	Vena portae	129
8.8.	Portokavální anastomózy	130
8.9.	Fetální oběh	131
9.	Lymfatický systém	133
	<i>(Miloslava Elišková)</i>	
9.1.	Slezina – lien	133
	Stavba sleziny	134
	Funkce sleziny	134
	Filtrace krve	134
9.2.	Brzlík – thymus	134
9.3.	Mízní cévy – vasa lymphatica	135
9.4.	Mízní uzliny – nodi lymphatici	135
	Stavba uzliny	136
9.5.	Míza – lymfa	136
9.6.	Hlavní mízní kmeny a uzliny	137
9.6.1.	Ductus thoracicus	137
9.6.2.	Ductus lymphaticus dexter	137
9.6.3.	Mízní cévy a uzliny hlavy a krku	137
9.6.4.	Lymfatický systém horní končetiny	137
9.6.5.	Lymfatická drenáž mléčné žlázy a prsu	138
9.6.6.	Lymfatický systém hrudníku	138
9.6.7.	Lymfatické cévy a uzliny břicha a pánve	140
9.6.8.	Lymfatické cévy a uzliny dolní končetiny	140

Povrchový lymfatický systém.....	140	11.10.	Dýchací pohyby a kinetika plic, břišní lis, fonace.....	189
Hluboký lymfatický systém.....	140		Dýchání.....	189
10. Trávicí systém..... 141			Břišní lis.....	190
(<i>Miloslava Elišková</i>)			Fonace.....	190
10.1. Obecná stavba stěny trávicí trubice.....141		11.11.	Štítná žláza – glandula thyroidea.....	191
10.2. Dutina ústní – cavum (cavitas) oris.....142		11.12.	Horní a dolní příštítné žlázy (příštítná tělíska) – glandula parathyroidea superior et inferior.....	193
10.2.1. Zuby – dentes.....	143	12. Močové ústrojí..... 195	(<i>Ondřej Naňka</i>)	
10.2.2. Jazyk – lingua.....	146	12.1.	Ledvina – ren.....	195
10.2.3. Patro – palatum.....	148	12.2.	Kalichy ledvinné a pánvička ledvinná – calices renales et pelvis renalis.....	199
10.2.4. Patrová mandle – tonsilla palatina.....	149	12.3.	Močovod – ureter.....	199
10.3. Slinné žlázy – glandulae salivariae.....150		12.4.	Retroperitoneum.....	200
Příušní žláza – glandula parotis.....	150	12.5.	Močový měchýř – vesica urinaria.....	201
Žláza podčelistní – glandula submandibularis.....	151	12.6.	Ženská močová trubice – urethra feminina.....	202
Podjazyková žláza – glandula sublingualis.....	151	12.7.	Glandulae suprarenales – nadledviny.....	203
10.4. Hltan – pharynx.....151		13. Mužské pohlavní ústrojí..... 205	(<i>Ondřej Naňka</i>)	
■ Pars nasalis pharyngis.....	151	13.1.	Varle – testis.....	205
■ Pars oralis pharyngis.....	151	13.2.	Nadvarle – epididymis.....	207
■ Pars laryngea pharyngis.....	152	13.3.	Šourek – scrotum.....	207
10.5. Jícen – oesophagus.....153		13.4.	Chámovod – ductus deferens et ductus ejaculatorius.....	208
10.6. Žaludek – gaster.....155		13.5.	Semenné vāčky – vesiculae seminales.....	209
10.7. Střevo – intestinum.....157		13.6.	Provazec semenný – funiculus spermaticus.....	209
10.7.1. Tenké střevo – intestinum tenue.....	157	13.7.	Předstojná žláza – prostata.....	209
10.7.1.1. Dvanáctník – duodenum.....	158	13.8.	Glandulae bulbourethrales.....	211
10.7.1.2. Lačník a kyčelník – jejunum et ileum.....	159	13.9.	Mužská močová trubice – urethra masculina.....	211
10.7.2. Tlusté střevo – intestinum crassum.....	159	13.10.	Pyj – penis.....	212
10.7.2.1. Slepé střevo – caecum.....	161	14. Ženské pohlavní ústrojí..... 215	(<i>Ondřej Naňka</i>)	
10.7.2.2. Vzestupný tračník – colon ascendens.....	161	14.1.	Vaječník – ovarium.....	215
10.7.2.3. Příčný tračník – colon transversum.....	161	14.2.	Vejcovod – tuba uterina.....	216
10.7.2.4. Sestupný a esovitý tračník – colon descendens et sigmoideum.....	161	14.3.	Děloha – uterus.....	217
10.7.2.5. Konečník a řiť – rectum et anus.....	161	14.4.	Pochva – vagina.....	220
10.8. Slinivka břišní – pancreas.....162		14.5.	Ženské zevní pohlavní orgány – organa genitalia feminina externa.....	221
10.9. Játra – hepar.....163		14.6.	Svaly pánevního dna a svaly hrāze a jejich fascie.....	221
10.10. Žlučové cesty a žlučník.....165		14.7.	Prostory a topografie východu pánevního a hrāze.....	225
10.11. Pobřišnice – peritoneum.....166		15. Periferní nervový systém..... 227	(<i>Ondřej Naňka</i>)	
10.12. Projekce orgánů dutiny břišní na přední stěnu břišní (<i>Ondřej Naňka</i>).....170		15.1.	Obecná stavba.....	227
11. Dýchací systém..... 173			Poškození a regenerace periferního nervu.....	229
(<i>Ondřej Naňka</i>)		15.2.	Mišní nervy – nervi spinales.....	231
11.1. Zevní nos – nasus externus.....173			Rami dorsales.....	231
11.2. Dutina nosní – cavum nasi.....174			Rami ventrales.....	231
11.3. Vedlejší dutiny nosní – sinus paranasales...175		15.2.1.	Plexus cervicalis (C ₁ –C ₄).....	231
11.4. Hrtan – larynx.....176				
11.5. Průdušnice – trachea.....179				
11.6. Průdušky – bronchi principales.....181				
11.7. Plíce – pulmones – pulmo dexter et sinister.....182				
11.8. Pohrudnice a poplicnice – pleura parietalis et visceralis.....186				
11.9. Mezihrudí – mediastinum.....187				
Přední horní mediastinum – mediastinum anterius superior.....	188			
Přední dolní mediastinum – mediastinum anterius inferior.....	188			
Zadní mediastinum – mediastinum posterius.....	188			

15.2.2.	Plexus brachialis (C ₅ -Th ₁).....	232	16.9.	Spoje centrálního nervového systému	302
	Poškození periferních nervů, snadno		16.9.1.	Vedení a zpracování senzitivity	302
	poranitelná místa a úžinové syndromy			Senzitivní dráhy	302
	periferních nervů.....	236		Vedení senzitivity z oblasti obličeje	
15.2.3.	Nn. thoracici (Th ₁ -Th ₁₂)	238		a hlavy	304
15.2.4.	Plexus lumbalis (Th ₁₂ -L ₄)	238		Kontrolní okruhy senzitivních drah	304
15.2.5.	Plexus sacralis (L ₄ -S ₄)	239	16.9.2.	Senzorické systémy.....	305
15.2.6.	Plexus coccygeus (S ₅ -Co ₁)	242		Zraková dráha.....	305
15.2.6.	Segmentová inervace těla	244		Sluchová dráha.....	306
	Útrobní kořenové okrsky.....	245		Vestibulární dráha	306
15.3.	Hlavové nervy - nervi craniales.....	247		Čichová dráha	306
15.4.	Autonomní nervový systém - systema			Chuťový sensorický systém.....	306
	nervorum autonomicum.....	259	16.9.3.	Motorické dráhy	307
15.4.1.	Zapojení autonomního nervového systému ...	259		Přímé korové dráhy.....	307
15.4.2.	Pars parasympathica	260		Kmenové (nepřímé) motorické dráhy.....	309
15.4.3.	Pars sympathica	263		Funkční systémy motorických drah.....	309
	Prevertebrální ganglia a pleteně	264	16.9.4.	Mediátory CNS a chemické systémy.....	309
15.5.	Enterický systém.....	264		Cholinergní systém	310
				Monoaminy	310
				Aminokyseliny	310
16.	Centrální nervový systém	265	17.	Smyslové orgány.....	311
	<i>(Ondřej Naňka)</i>			<i>(Ondřej Naňka)</i>	
16.1.	Obaly mozku a míchy - meninges cerebri		17.1.	Oko a jeho pomocný aparát	311
	et spinalis.....	265	17.1.1.	Tunica fibrosa.....	311
16.2.	Cévní zásobení míchy a mozku - vasa			Bělíma - sclera.....	311
	medullae spinalis et cerebri	267		Rohovka - cornea.....	311
	Tepny míchy.....	268	17.1.2.	Tunica vasculosa (uvea).....	312
	Tepny mozku.....	269		Cévnatka - choroidea	312
	Žíly mozku.....	269		Řasnaté těleso - corpus ciliare.....	313
16.3.	Hřbetní mícha - medulla spinalis	271		Duhovka - iris	313
16.4.	Mozkový kmen - truncus encephali	274		Čočka - lens	313
16.4.1.	Prodloužená mícha - medulla oblongata,			■ Akomodace.....	314
	myelencephalon.....	276		■ Zornicové reflexy	314
16.4.2.	Varolův most - pons Varoli.....	282	17.1.3.	Tunica intima.....	314
16.4.3.	Střední mozek - mesencephalon.....	282		Sítnice - retina	314
16.5.	Mozeček - cerebellum	283		Pars ciliaris et iridica retinae.....	315
16.6.	Mezimozek - diencephalon.....	285	17.1.4.	Sklivec - corpus vitreum	315
16.6.1.	Epithalamus.....	285	17.1.5.	Komorový systém oka a cirkulace	
16.6.2.	Metathalamus.....	285		komorové vody	315
16.6.3.	Thalamus.....	286	17.1.6.	Cévní a nervové zásobení oka.....	315
16.6.4.	Subthalamus.....	287	17.1.7.	Přídavné orgány oka - organa oculi	
16.6.5.	Hypothalamus.....	287		accessoria	316
16.6.6.	Podvěsek mozkový - hypophysis cerebri.....	288	17.1.7.1.	Okohybné svaly - muscoli bulbi	316
16.7.	Telencephalon - koncový mozek	290	17.1.7.2.	Vazivový aparát očníce	317
16.7.1.	Bazální ganglia.....	290		Vagina bulbi (capsula bulbi, fascia bulbi).....	317
16.7.2.	Cortex cerebri - mozková kůra	295		Periorbita	317
	Vývojové členění kůry.....	296	17.1.7.3.	Spojivka - tunica conjunctiva.....	317
	Funkční korové oblasti.....	297	17.1.7.4.	Víčka - palpebrae	317
	■ Funkční korové oblasti pro motoriku	297	17.1.7.5.	Slzný aparát - apparatus lacrimalis	318
	■ Funkční oblasti pro senzitivitu		17.2.	Ústrojí sluchové a rovnovážné	319
	a sensoriku	297	17.2.1.	Zevní ucho - auris externa.....	319
	■ Asociační korové oblasti	298	17.2.1.1.	Zevní zvukovod - meatus acusticus	
	■ Řečová centra.....	298		externus.....	319
	■ Limbický systém.....	298	17.2.1.2.	Bubínek - membrana tympani	319
	Dominance hemisfér.....	299	17.2.2.	Střední ucho - auris media	320
16.7.3.	Bílá hmota hemisfér	299	17.2.2.1.	Středoušní dutina - cavum tympani.....	320
	Asociační vlákna.....	299	17.2.2.2.	Sluchové kůstky - ossicula auditus	321
	Komisurální vlákna.....	300	17.2.3.	Vnitřní ucho - auris interna.....	321
	Projekční vlákna - capsula interna	300		Kostěný labyrint - labyrinthus osseus	321
16.8.	Mozkové komory a mozkomíšni mok -				
	ventriculi cerebri et liquor cerebrospinalis... 301				

	Blanitý labyrint – labyrinthus membranaceus.....	322
	Pars statica.....	322
	Pars auditiva.....	323
	Proces vnímání zvuku – slyšení.....	323
17.3.	Ústrojí čichové.....	324
17.4.	Ústrojí chuťové.....	325
18.	Kůže a kožní orgány.....	327
	<i>(Ondřej Naňka)</i>	
18.1.	Kůže – cutis.....	327
18.1.1.	Pokožka – epidermis.....	327
18.1.2.	Škára – corium.....	328
18.1.3.	Podkožní vazivo – tela subcutanea.....	328
	Kožní reliéf a barva kůže.....	328
	Cévní zásobení a inervace.....	329
18.2.	Kožní adnexa.....	329
18.2.1.	Chlup, vlas – pilus.....	329
	Časový vývoj ochlupení.....	329
18.2.2.	Nehet – unguis.....	330
18.2.3.	Mazové žlázy – glandulae sebaceae.....	330
18.2.4.	Potní žlázy – glandulae sudoriferae.....	330
	Potní žlázy ekkrinní.....	330
	Potní žlázy apokrinní.....	330
18.2.5.	Mléčná žláza a prs – glandula mammae et mamma.....	331
19.	Topografická anatomie končetin.....	333
	<i>(Oldřich Eliška)</i>	
19.1.	Topografická anatomie horní končetiny.....	333
19.1.1.	Regio deltoidea.....	333
19.1.2.	Krajina lopatky – regio scapularis.....	338
19.1.3.	Trigonum deltopectorale.....	339
19.1.4.	Podpažní jáma – fossa axillaris, axilla.....	342
19.1.5.	Krajina pažní – regio brachialis.....	343
19.1.6.	Krajina lokte – regio cubitalis.....	345
19.1.7.	Krajina předloketní – regio antebrachialis.....	349
19.1.8.	Krajina zápěstní – regio carpalis.....	352
19.1.9.	Krajina ruky – regio manus.....	353
	Krajina dlaně – palma, vola, regio palmaris.....	354
	Krajina hřbetu ruky – regio dorsalis manus, dorsum manus – hřbet ruky.....	358
19.1.10.	Prsty ruky – digiti manus.....	360
19.2.	Topografická anatomie dolní končetiny.....	361
19.2.1.	Krajina hýžďová – regio glutealis.....	362
19.2.2.	Krajina stehenní – regio femoris.....	365
19.2.3.	Krajina kolenní – regio genus.....	370
19.2.4.	Krajina bérce – regio cruris.....	372
19.2.5.	Krajina hlezna – regio talocruralis.....	376
19.2.6.	Krajina nohy – regio pedis.....	378
	Hřbet nohy – dorsum pedis.....	378
	Chodidlo – planta pedis.....	380
	Prsty nohy – digiti pedis.....	383

20.	Anatomické podklady výkonů v intenzivní péči.....	385
	<i>(Ondřej Naňka)</i>	
20.1.	Zajištění dýchacích cest.....	385
	Záklon hlavy a trojitý hmat – Esmarchův manévr.....	385
	Sellickův manévr.....	385
	Endotracheální intubace.....	386
	Koniotomie.....	386
	Tracheostomie.....	387
20.2.	Zajištění cévních vstupů.....	388
20.2.1.	Místa palpací cév a tlakové body.....	388
	A. temporalis superficialis.....	388
	A. facialis.....	388
	A. carotis communis.....	388
	A. subclavia.....	388
	A. axillaris.....	388
	A. brachialis.....	388
	A. radialis.....	388
	A. ulnaris.....	389
	Aorta abdominalis.....	389
	A. femoralis.....	389
	A. poplitea.....	389
	A. tibialis posterior.....	389
	A. dorsalis pedis.....	390
20.2.2.	Zajištění žilních přístupů.....	390
	Punkce periferních žil.....	390
	Punkce centrálních žil.....	390
	■ Punkce v. jugularis interna.....	391
	■ Punkce v. subclavia.....	391
	■ Alternativní přístupy do centrálního žilního řečiště.....	391
	Kanylace v. umbilicalis.....	391
	Zavedení katétru či elektrody do pravé síně a komory a do plicnice.....	392
20.2.3.	Punkce tepen.....	392
	Punkce a. radialis.....	394
	Punkce a. femoralis.....	394
	Katetrizace srdce a věnčitých tepen.....	394
20.2.4.	Intraoseální vstupy.....	395
20.3.	Punkce hrudníku.....	395
20.4.	Punkce perikardu.....	396
20.5.	Punkce močového měchýře – epicystotomie... ..	396
20.6.	Punkční přístupy do páteřního kanálu.....	397
	Lumbální punkce.....	397
	Epidurální anestezie.....	398
	Subarachnoidální anestezie.....	398
	Slovník latinských a řeckých anatomických termínů... ..	399
	<i>(Ondřej Naňka)</i>	
	Rejstřík.....	407
	<i>(Ondřej Naňka)</i>	
	Literatura.....	416
	<i>(Ondřej Naňka)</i>	